

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

РЕФЕРАТ

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік та оподаткування»
(шифр та назва спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит та оподаткування підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)

на тему: «Доходи та фінансові результати торгового підприємства: облік та контроль на прикладі МПП «Альфамед»

Виконавець:
студентка ЦВФН

Вакулова Міла Михайлівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:
к.е.н., старший викладач
(науковий ступінь, вчене звання)

Бойко Ольга Станіславівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ОДЕСА – 2018

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Проблема раціонального управління доходами та витратами завжди гостро стоїть перед усіма підприємствами. Підприємства створюються для отримання позитивних результатів діяльності у вигляді прибутку та знаходяться у постійному пошуку шляхів їх збільшення. Від фінансових результатів залежить конкурентоспроможність підприємства, ефективність його діяльності та перспективи подальшого розвитку. Прибуток є головною метою та критерієм ефективної діяльності сучасного торговельного підприємства, безпосередньо впливає на його фінансовий стан та являється захисним механізмом від банкрутства, основним джерелом забезпечення фінансування внутрішніх потреб та подальшого його розвитку.

Між фінансовими результатами підприємства та доходами і витратами існує щільна залежність. Адже від зміни витрат, ціни та обсягу реалізації і збуту продукції залежить величина прибутку, який підприємство може отримати. Тому дуже важливо визначати раціональну структуру витрат та доходів на підприємстві, проводити дії, направлені на зниження та оптимізацію величини витрат та збільшення величини доходів, в першу чергу за рахунок перегляду цінової, асортиментної та збутової політики.

Під час економічної кризи скорочуються інвестиції, зростає інфляція та збільшуються фінансові ризики. Інфляція, як процес, створює невизначеність і проблеми з розрахунком прибутку від продажів та призводить до скорочення результативної діяльності торговельних підприємств.

Однією із важливих складових економіки України є торгівля, яка завдяки трансформаціям знаходиться у перебудованому стані розвитку. Фінансовий результат сьогодні є не тільки результатом вдалої праці вчора, а й грошовий потік завтра.

Проблеми обліку фінансових результатів досліджували в своїх працях багато вітчизняних та зарубіжних науковців, зокрема, Білуха М. Т., Бутинець Ф.Ф., Вознюк Г.Л., Загородній А.Г., Крупка Я.Д., Кужельний М.В., Москалюк Г.О., Мних Є.В., Мочерний С.В., Рудановський О.П., Сопко В.В., Ткаченко Н.М., Чумаченко М.Г., Швець В.Г та інші провідні вчені, які внесли вагомий внесок в розвиток обліку фінансових результатів. Проте ще залишається чимало невирішених проблем, які потребують детального дослідження і вироблення пропозицій для практичної діяльності.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних і практичних питань обліку доходів і фінансових результатів торгового підприємства, аналіз їх формування, та формулювання пропозицій щодо удосконалення механізму обліку доходів і фінансових результатів на підприємстві.

Для досягнення мети дослідження у роботі поставлено наступні **завдання**:

- визначити економічну сутність фінансових результатів та їх роль у розвитку та діяльності підприємства;

- дослідити особливості формування та обліку доходів та фінансових результатів торгового підприємства;
- порівняти облік фінансових результатів за ПСБО та МСФЗ;
- надати загальну організаційно-економічну характеристику підприємства «Альфамед»
- дослідити документальне оформлення та особливості обліку фінансових результатів на досліджуваному підприємстві;
- провести аналіз формування доходів, витрат і фінансових результатів на підприємстві;
- розглянути мету, завдання та основну методику контролю фінансових результатів;
- виявити напрямки удосконалення існуючої системи обліку фінансових результатів діючого підприємства;
- розробити економіко-математичну модель для подальшого ефективного управління фінансовими результатами підприємства;

Об'єктом дослідження є процес бухгалтерського обліку та контролю доходів та фінансових результатів

Предметом дослідження є комплекс теоретичних і методичних питань, пов'язаних з організацією обліку та контролю операцій по формуванню фінансових результатів малого приватного підприємства «Альфамед».

Методи дослідження. З метою реалізації поставлених у кваліфікаційній роботі завдань було використано наступні методи дослідження: індукція та дедукція (для визначення економічних принципів та методик обліку фінансових результатів); порівняння та аналіз (для розрахунку економічних показників діяльності підприємства); синтез (для узагальнення розрізнених аспектів методики обліку та аналізу фінансових результатів); моделювання (при побудові кореляційно-регресійної моделі для визначення впливу окремих факторів на результативний показник); аналітичні розрахунки; конструктивний метод - для групування пропозицій щодо обліку основних засобів.

Інформаційна база дослідження: В якості теоретичної бази кваліфікаційної роботи були використані нормативно-правові акти України; наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, матеріали періодичних видань з проблем обліку контролю та економічного аналізу фінансових результатів. Емпіричну базу дослідження становили показники статистичної та фінансової звітності підприємства, яке досліджувалося, періодичні видання, дані мережі Інтернет.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменувань) та 12 додатків. Загальний обсяг роботи становить 76 сторінок. Основний зміст викладено на 69 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні аспекти обліку доходів та фінансових результатів торгових підприємств»* розглянуто економічну сутність і класифікацію доходів та фінансових результатів підприємства, синтетичний та аналітичний облік та проведено порівняльну характеристику обліку доходів згідно П(С)БО та МСФЗ.

У другому розділі *«Діюча система обліку доходів та фінансових результатів на прикладі МПП «Альфамед»»* проаналізовано діяльність МПП «Альфамед», виявлені резерви та надані рекомендації для подальшої діяльності.

У третьому розділі *«Контроль та аналіз доходів та фінансових результатів МПП «Альфамед»* рекомендовано затвердити зміни до Наказу про облікову політику; для обліку повернення товарів, а також надання знижок покупцям використовувати рахунок 704 «Вирахування з доходу», на якому відображати не тільки надані покупцям грошові знижки та повернення товарів покупцями, але й найбільш суттєві для підприємств роздрібною торгівлі вирахування з доходу; застосовувати для обліку доходів та витрат субрахунки, що передбачені для їх відображення планом рахунків.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

Одним із основних напрямків удосконалення облікового процесу на підприємствах є структуризація та систематизація обліку фінансових результатів діяльності з урахуванням вимог внутрішніх потреб, особливостей оперативних та перспективних завдань, потреб зовнішніх користувачів інформації.

Однією з основних причин повільного розвитку підприємств сектору малого бізнесу є не ефективне обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовими результатами. Система управління фінансовими результатами підприємства обов'язково повинна включати в себе програму перспективних заходів Якість прийняття управлінських рішень щодо фінансових результатів залежить від інформації, що формується в системі бухгалтерського обліку. Недостатнім є лише списання на відповідні субрахунки з обліку фінансових результатів доходів та витрат певного напрямку діяльності. Потрібно визначення результату (прибутку чи збитку) за кожним видом діяльності, що в кінцевому підсумку формує єдиний якісний результат діяльності підприємства.

В цілому облік доходів, витрат і фінансових результатів МПП «Альфамед» ведеться у відповідності до вимог законодавства, але існує ряд недоліків.

Було виявлено невідповідності в друкованій формі Наказу про облікову політику та порядку формування даних в бухгалтерській програмі 1С:Бухгалтерія. Підприємство фактично у своїй діяльності для відображення витрат використовує рахунки лише 9 класу, хоча в Наказі зазначено використання рахунків як 8 так 9 класу витрат. Тому ми рекомендуємо внести зміни у друковану форму Наказу про облікову політику.

Під час повернення товарів від покупців дохід корегується проводкою сторно. Ми пропонуємо для обліку повернення товарів, а також надання знижок покупцям використовувати рахунок 704 «Вирахування з доходу», на якому відображати не тільки надані покупцям грошові знижки та повернення товарів покупцями, але й найбільш суттєві для підприємств роздрібною торгівлі вирахування з доходу: 7041 «Нараховані суми зобов'язання з ПДВ»; 7042 «Знижки, надані покупцям в момент продажу»; 7043 «Знижки, використані покупцями після продажу товарів»; 7044 «Дохід, що припадає на повернені товари». Застосування окремих субрахунків для відображення сум, що зменшують дохід підприємства, допоможе підвищити аналітичність даних для визначення їх впливу на фінансові результати.

У підприємства існують випадки простроченої кредиторської заборгованості. Дохід від списання простроченої кредиторської заборгованості відносять на рахунок 719 «Інші операційні доходи». Ми рекомендуємо підприємству відображати результат від списання кредиторської заборгованості у складі рахунку 717, який саме і передбачений для подібних операцій.

У МПП «Альфамед» витрати на оплату праці усіх працівників відносять на рахунок 92 «Адміністративні витрати», на нашу думку, це методологічно неправильно, адже у підприємства є менеджер, який відповідає за збут продукції. Тобто, відповідно до П(с)БО 16 заробітна плата менеджера повинна відноситися до витрат на оплату праці та комісійної винагороди продавцям, торговим агентам та працівникам підрозділів, що забезпечують збут і відповідно повинна обліковуватися на рахунку 93 «Витрати на збут».

Ми вважаємо, що підприємство невірно відображає списання безнадійної дебіторської заборгованості у складі рахунку 949, адже методично передбачено для списання безнадійної дебіторської заборгованості рахунок 944 «Сумнівні та безнадійні борги».

Підприємству також необхідно провести деталізацію доходів та витрат за відповідними напрямками (статтями) з метою прийняття на їх основі раціональних та оперативних управлінських рішень.

Також слід звернути увагу на вдосконалення облікової документації і документообігу в таких напрямках:

- підвищення оперативності оформлення та обробки інформації щодо процесу реалізації товарів;
- збільшення рівня об'єктивності аналітичної інформації, яка знаходиться в первинних документах;
- зростання контролю за обліком вибуття товарів;
- забезпечення економії витрат ресурсів та праці на документування й оброблення документів.

АНОТАЦІЯ

Вакулова М.М.,

(*прізвище та ініціали
студента*)

«Доходи та фінансові результати торгового підприємства: облік та контроль на прикладі МПП «Альфамед».

(*назва кваліфікаційної роботи*)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності

«071 облік і оподаткування» за магістерською програмою

«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності».

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес бухгалтерського обліку та контролю доходів та фінансових результатів.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку та контролю доходів та фінансових результатів, методика та організація обліку і внутрішнього контролю у МПП «Альфамед».

Проаналізовано економічну сутність доходів та фінансових результатів, визначено особливості формування фінансових результатів на торговельних підприємствах, досліджено облік доходів відповідно до МСФЗ, визначено проблемні моменти обліку та внутрішнього контролю доходів та фінансових результатів МПП «Альфамед», проведено аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства, побудовано економіко-математичну модель ефективності діяльності МПП «Альфамед», визначено шляхи удосконалення обліку та контролю.

Запропоновано використовувати аналітичні субрахунки для рахунку 704, затвердити зміни до облікової політики, підвищити оперативність оформлення та обробки інформації.

Ключові слова: фінансові результати, доходи, витрати, прибуток, рентабельність, облік, контроль.

ANNOTATION

Vakulova M.M.,

(*students surname and
initials*)

«Revenues and income summary of trading company: accounting and control on the example of Alfamed SPE ».

(*work title*)

Thesis consists of three chapters. The object of research is the process of accounting and control of income and income summary

Diploma thesis deals with theoretical aspects of accounting and control of income and income summary, methodology and organization of accounting and internal control at "Alfamed" SPE.

The economic essence of revenues and income summary has been analyzed, features of financial results formation in trade enterprises have been determined, accounting of income in accordance with IFRS has been investigated, problems of accounting and internal control of income and income summary of MPP Alfamed have been determined, economic and financial analysis has been carried out. Ehe economic-mathematical model of efficiency of "Alfamed" SPE activity was constructed, the ways of improving accounting and control were determined.

It was proposed to use analytical subaccounts for the account 704, to approve changes to accounting policies, to increase the speed of processing and processing of information.

Keywords: income summary, revenues, expenses, profit, profitability accounting, control